

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
președinte: Ursache Petru,
judecători: Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Timofti Vladimir, Țurcan
Anatolie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către inculpata Corcimari Rodica și de către inculpata Morari Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, în cauza penală privindu-le pe

Corcimari Rodica XXXXX, născută la XXXXX, originară din s. XXXXX, r-nul XXXXXX, domiciliată în s. XXXXX, r-nul XXXXX;

Morari Tatiana XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată în s. XXXXX, r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.07.2016 – 14.03.2017;

Instanța de apel: 29.03.2017 – 18.05.2017;

Instanța de recurs: 11.08.2017 – 19.12.2017;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 14 martie 2017, Corcimari Rodica și Morari Tatiana au fost recunoscute vinovate de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal fiindu-le stabilită pentru fiecare pedeapsa în formă de 2 (doi) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de comerț pe un termen de până la 2 (doi) ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatelor pe un termen de probă de 1 an.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la Corcimari Rodica și Morari Tatiana în beneficiul ÎI „Rotaru Vitali” din s. Olănești, str. Renașterii 63, r-nul Ștefan Vodă prejudiciul material în mărime de 26570 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Corcimari Rodica și Morari Tatiana, folosindu-se de situația de serviciu și fiind angajate în calitate de vânzătoare la magazinul ce aparține ÎI „Rotaru Vitalie”, situat sat. Olănești, r-ul Ștefan Vodă, în perioada de timp din 17 noiembrie 2014 – 15 aprilie 2015, au însușit ilegal produse alimentare în suma totală de 26570 lei, paguba care este considerabilă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpata Morari Tatiana și inculpata Corcimari Rodica.

3.1. Inculpata Morari Tatiana, declarând apel, a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitată, invocând următoarele argumente:

- cu certitudine a fost constatat faptul că față de ea reprezentantul părții vătămate nu a avut careva obiecții careva asupra modul de efectuare a serviciului la magazin. Pare dubios faptul, că inculpata Corcimari Rodica până la efectuarea inventarierii planificate a părăsit locul de muncă și a plecat peste hotarele RM, fără a comunica nimic în prealabil. Ultima, în perioada angajării a eliberat marfă pe datorie care nu era în caietul de evidență, datorii de care nu știa nici ea și nici contabilă Muntean Zinaida.

3.2. Inculpata Corcimari Rodica, declarând apel a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând următoarele argumente:

- în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești nu s-a demonstrat faptul angajării sale în calitate de vânzătoare la magazinul indicat, la materialele cauzei nefiind anexat contractul individual de muncă, contractul de răspundere materială;

- în actul de inventariere din 19 noiembrie 2014 nu a semnat, deci careva bunuri nu i-au fost transmise pentru a fi gestionate și nu este clar din care motiv și în baza cărui act, acuzarea și instanța de fond a stabilit data de 17 noiembrie 2014;

- la data de 15 aprilie 2015 când ea a fost nevoită să plece peste hotarele țării din cauza unor probleme de ordin familial, ea *a solicitat* și a rugat contabilă, care deținea și funcția de administrator, Muntean Zinaida, *să efectueze revizia* a doua zi, fapt ce nu s-a efectuat, magazinul activând în continuare, unde chiar și aceasta-contabilă, activă în calitate de vânzătoare;

- revizia s-a efectuat abia peste 11 zile, adică la 26 aprilie 2015, iar IFS a efectuat inventarierea abia la 12 mai 2015, deci nu este clar în care perioadă anume s-au format neajunsurile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 au fost respinse ca nefondate apelurile, cu menținerea sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 14 martie 2017.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că prima instanță a stabilit corect că, starea de fapt și acțiunile inculpatelor se încadrează corect în dispoziția art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal – *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea vinovatului, de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu.*

Instanța de apel a menționat, că deși minculpatele nu au recunoscut vina de comiterea infracțiunii încriminate, vinovăția lor se dovedește prin probele acumulate de organul de urmărire penală, cercetate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel și anume prin:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate Muntean Zinaida;
- declarațiile martorilor Bunica Liubovi; Nazarenco Svetlana; Cravcenco Filip; Bîcicov Constantin; Caușnean Tatiana; Corcimari Ruslan;
- proces-verbal de consemnare a plângerii administratorului Rotaru Vitali a ÎI „Rotaru Vitali”, care roagă organele de poliție, să i-a măsuri cu Corcimari Rodica, care în perioada de timp cuprinsă între 17 noiembrie 2014 până în prezent, activând ca vânzătoare la ÎI „Rotaru Vitali” din s. Olănești, pricinuindu-i o pagubă considerabilă (f. d. 9, vol. I);
- act nr. 1-717982 din 12 mai 2015, întocmit de către Inspectoratul Fiscal de Stat (f. d. 17, vol. I);
- registrul de evidență a înregistrării contractelor individuale de muncă din 2006 - 2015 (f. d. 80 - 83, vol. I);
- tabelă de pontaj ÎI „Rotaru Vitalie” perioada noiembrie 2014 - aprilie 2015 (f. d. 99 - 110, vol. I).

Astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a constatat că, ambele inculpate au fost angajate oficial la ÎI „Rotaru Vitalii” în calitate de vânzătoare, or, faptul dat se confirmă prin ordinele de angajare, înscrisurile în cartelele de muncă, tabelele de pontaj.

Prin urmare, deși la materialele dosarului este anexat numai contractul individual de muncă și contractul de răspundere materială deplină în privința inculpatei Morari Tatiana, instanța de apel a susținut poziția atât a acuzării, cât și a instanței de fond, că contract individual de muncă și de răspundere materială a existat și cu Corcimari Rodica, însă aceste contracte au dispărut după depistarea neajunsului în condiții dubioase, după abandonarea lucrului de către Corcimari Rodica.

Faptul că ultima a fost angajată oficial în calitate de vânzătoare la ÎI „Rotaru Vitalie” se confirmă prin lista de evidență nominală a persoanelor asigurate la AT Căușeni a CNAM, extrasul din carnetul de muncă, lista persoanelor care plătesc contribuții de asigurări sociale de stat, extras din ordinul nr. 7 din 19 noiembrie 2014 de angajare a Rodicăi Corcimari la ÎI „Rotaru Vitalie” în calitate de vânzătoare, tabelul de pontaj.

Tot aici, instanța de apel a menționat, că nu pot fi reținute nici alegațiile inculpatei Corcimari Rodica precum că ea nu a semnat actul de revizie, precedat angajării ei în serviciu, or, ea chiar și dacă n-a semnat acest act, a acceptat să primească marfa și s-o ia în gestiune, să efectueze alte operațiuni cu bunurile materiale, fiind conștientă că ea răspunde de aceste bunuri pe care le-a recepționat.

De asemenea nu poate servi temei de achitare și faptul, că după abandonarea lucrului de către Corciamari Rodica, administrația întreprinderii nu a sistat activitatea și a efectuat de îndată revizia, dar a continuat să activeze încă 11 zile, până a fost efectuată revizia.

Or, Corcimari Rodica, fiind responsabilă de răspunderea materială deplină urma să informeze administrația întreprinderii anticipat despre intenția de a se

concedia, dar nu să abandoneze lucru, informând administrația post-factum despre concediere, ea urma să dea în primire toate bunurile materiale pe care le avea în gestiune, dar nu să trimită soțul și copiii pentru a stinge toate datoriile, pe care ea le-a acumulat în timpul serviciului.

Totodată, nu este dovedit faptul că Morari Tatiana, care a activat de una singură acele 11 zile până la revizie, a sustras suma de 26570 lei, ori chiar tot venitul magazinului în această perioadă nu putea fi acoperit cu această sumă, zilnic fiind de 800 - 1000 lei.

Astfel, instanța de apel a specificat că, vina inculpatelor a fost demonstrată pe deplin.

Prin urmare, argumentele apelantelor, precum că în acțiunile lor lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii încredințate, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpate nu echivalează cu achitarea acestora, de vreme ce există probe pertinente și concludente, care, în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatelor în săvârșirea infracțiunii pentru care au fost condamnate.

Nerecunoașterea vinovăției, urmează a fi apreciată drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, inculpatele urmărind scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

La pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatele au săvârșit anume infracțiunea imputată, împrejurări care au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatelor s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-le o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Totodată, instanța de apel a constatat că instanța de apel corect a individualizat pedeapsa penală și prin urmare a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 77 Cod penal.

A mai reținut instanța de apel că prima instanță a respectat toate regulile de individualizare a pedepsei, atât în ceea ce privește quantumul acesteia, cât și modul de executare, reținându-se că, inculpatele anterior nu au fost judecate, la locul de trai se caracterizează pozitiv, au câte doi copii la întreținere, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, Morari Tatiana este invalidă de gradul II, circumstanțe în care, instanța de fond corect a aplicat pedeapsa, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri inculpatele Corcimari Rodica și Morari Tatiana.

6.1. Inculpata Corcimari Rodica, declarând recurs prin intermediul oficiului poștal la 12 iulie 2017, în termen, solicită admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie achitată.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanțele ierarhic inferioare au interpret eronat probele administrate și cercetate în ședința de judecată.

În rest recurenta a invocat aceleași argumente și motive indicate și în cererea de apel.

6.2. Inculpata Morari Tatiana, declarând recurs prin intermediul oficiului poștal la 14 iulie 2017, în termen, solicită admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie achitată.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanțele ierarhic inferioare au interpret eronat și greșit circumstanțele cauzei, nu au luat în considerație circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fapt care a dus la condamnarea ilegală.

În rest recurenta a invocat aceleași argumente și motive indicate și în cererea de apel.

7. Procurorul și reprezentantul legal al părții vătămate prin referințele depuse au solicitat declararea inadmisibilității recursurilor pe motiv, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți și că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția privind încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpatelor.

8. Judecând recursurile ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, Colegiul lărgit constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii

atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul constată, că sunt neîntemeiate argumentele recursurilor potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În acest sens instanța de recurs atestă, că la soluționarea cauzei instanța a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat a ajuns la concluzia privind recunoașterea inculpatelor Corcimari Rodica și Morari Tatiana vinovate de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, fiindu-le stabilită pentru fiecare pedeapsa în formă de 2 (doi) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de comerț pe un termen de până la 2 (doi) ani, suspendând condiționat în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate inculpatelor pe un termen de probă de 1 an, iar recurenței, de fapt, își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanța de apel, însă în acest sens Colegiul penal reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv de casare a hotărârii contestată.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursurilor, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii instanței de fond, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Colegiul lărgit consideră, că toate probele prezentate de către acuzare au fost corect apreciate, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul factologic acumulat la prezenta cauză.

Astfel, Colegiul lărgit consideră, că este întemeiată concluzia instanței de apel precum că învinuirea înaintată inculpatelor este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în coroborare dovedesc vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunii imputate.

Din considerentele menționate, instanța de recurs conchide, că opinia recurenților expusă în recursuri precum că: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice*

dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor ordinare.

Totodată, Colegiul lărgit conchide că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Însă, în cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

De asemenea Colegiul lărgit atestă, că recurenții solicită achitarea lor, instanța de recurs va supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

La acest capitol Colegiul lărgit constată că, sunt neîntemeiate și argumentele recurenților privind nevinovăția lor în comiterea infracțiunii imputate, deoarece criticile recursurilor sunt axate pe faptul, că probele administrate de prima instanță și verificate de instanța de apel au fost apreciate greșit, însă un astfel de temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurenți.

Mai mult decât atât, potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul lărgit reține, că instanțele de fond, judecând cauza și verificând probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunii imputate, fiindu-le stabilită o pedeapsă echitabilă.

Mai mult, instanța de recurs remarcă, că argumentele recurenților privind nevinovăția lor au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și, căroră, instanța le-a dat o motivare argumentată și expusă în prezenta decizie la pct. 5, pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul, că verificând hotărârea atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care, analizate din oficiu, să ducă la casarea hotărârii atacate.

Astfel, reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este una legală și întemeiată, considerente din

care recursurile declarate urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea deciziei atacate.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare, declarate de către inculpata Corcimari Rodica și de către inculpata Morari Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, în cauza penală privindu-le pe **Corcimari Rodica XXXXX** și **Morari Tatiana XXXXX** cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **18 ianuarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie